

Püha Graali otsinguil. Tippoper Eestis vaid neli korda

MARI HIIEMÄE
aripaev@aripaev.ee

Üheks Richard Wagneri kõige meisterlikumaks ooperiks peetava "Parsifal" teeb eriliseks kaunis muusika, maailmatasemel tippolistid, esituskoha erilisus ja see, et teost esitatakse Eestis esimest korda.

Spetsiaalselt Noblessneri valukotta planeeritud lavastuse toob välja tõeliselt kirev rahvusvaheline seltskond. Nõnda on lavastaja Nicola Raab tulnud Saksamaalt, lavavõitluskoreograaf Ran Arthur Braun on pärit Iisraelist, kunstnik Robert Innes Hopkins Inglismaalt ning valguskunstnik David Cunningham Šotimaalt. Osatäitjaid on nii USAst, Austriast, Saksamaalt, Soomest, Inglismaalt kui ka Eestist.

"Parsifal" on sümbolitihe ja hoolikat jälgimist nõudev ooper, mille sisuline pool on võrdselt kaalukas selle muusikalise keerukusega. Mastaapsetele ambitsioonidele kohaselt on Noblessneri va-

"PARSIFALI" lavastaja Nicola Raabi sõnul teeb järgmisel nädalal lavale jõudva ooperi eriliseks kas või esituskoht, milleks on Noblessneri valukoda.

FOTO: LIINA VIRU

ÄRIPÄEV

19.08.11

Ä Ooper
"Parsifal"

Richard Wagner
25.-28 augustil neli etendust
Noblessneri valukojas,
Tööstuse 48, Tallinn
PILET: al 9,27 €, müügil Pileti-
levis
INFO: www.opera.ee

”
Otsapidi
ajalukku

lause "Olgu õnnistatud meie lunastaja" jätab lahtiseks, kes on lunastaja. On see Parsifal, Amfortas, Jumal või teadmine, et Jeesus ei surnud asjatult inimkonna pattude eest?" mõtiskles Raab.

Igatahes pingsat kaasamõtlemisvõimalust pa-

"Olen alati tahtnud lavastada mahajäetud tööstushoones. Tallinnas on meil tegemist väga omapärase esinemiskohaga, mis muudab kogu lavastuse eriliseks," arvas Raab.

Üheks Richard Wagneri kõige meisterlikumaks ooperiks peetava "Parsifali" teeb eriliseks kaunis muusika, maailmatasemel tippsolistid, esituskoha erilisus ja see, et teost esitatakse Eestis esimest korda.

Spetsiaalselt Noblessneri valukotta planeeritud lavastuse toob välja tõeliselt kirev rahvusvaheline seltskond. Nõnda on lavastaja Nicola Raab tulnud Saksamaalt, lavavõitluskoreograaf Ran Arthur Braun on pärit Iisraelist, kunstnik Robert Innes Hopkins Inglismaalt ning valguskunstnik David Cunningham Šotimaalt. Osatäitjaid on nii USAst, Austriast, Saksamaalt, Soomest, Inglismaalt kui ka Eestist.

"Parsifal" on sümbolitihe ja hoolikat jälgimist nõudev ooper, mille sisuline pool on võrdselt kaalukas selle muusikalise keerukusega. Mastaapsetele ambitsioonidele kohaselt on Noblessneri valukojas ooperi ettekandmiseks valminud suur lava, kus Parsifali ja Püha Graali lugu arenema saab hakata.

Tegevustik hõlmab keskaegseid rüütlilegendide ja kristlikku sümbolikat laiema. Lavastaja sõnul ei maksa selles sisalduvat kristlikku kihistust siiski üle hinnata, sest tema sõnul on selles rikkalik materjal samavõrd kajastatud autori vaimustus nii budismi kui ka Schopenhaueri filosoofia vastu.

"Kui teosesse süveneda, siis ei saa seda üheselt tõlgendada, sest selles on palju erinevaid sümboliteid nagu kõigis Wagneri teostes. Ooperi viimane

”
Otsapidi ajalukku ja legendidesse mattuv lugu subestub Nicola Raabi lavastuses tänapäevaga.

lause "Olgu õnnistatud meie lunastaja" jätab lahtiseks, kes on lunastaja. On see Parsifal, Amfortas, Jumal või teadmine, et Jeesus ei surnud asjatult inimkonna pattude eest?" mõtiskles Raab.

Igatahes pingsat kaasamõtlemisvõimalust pakub "Parsifal" kindlasti, kuna erinevalt levinud vormist, mille kohaselt on ooperi süžee küllaltki kindlalt kulgev ja tegelased algusest lõpuni üheselt määratletavad, selles teoses tegelased arenevad. Ooperi kolme vaatuse sisse mahub nii palju materjali, et see võtab pea kirjukuks.

Otsapidi ajalukku ja legendidesse mattuv lugu suhestub Raabi lavastuses tänapäevaga, puudutades üldinimlikke ja aktuaalseid teemasid. Ooper räägib inimlikkusest ja inimeseks olemisest, mis on ajatult olulised mõisted.

See, et ooper just Noblessneri valukojas ette kantakse, annab Raabi sõnul "Parsifalile" erilise näo.

A Ooper **"Parsifal"**

Richard Wagner
25.-28 augustil neli etendust
Noblessneri valukojas,
Tööstuse 48, Tallinn
PILET: al 9,27 €, müügil Pileti-
levis

INFO: www.opera.ee

"Olen alati tahtnud lavastada mahajäetud tööstushoones. Tallinnas on meil tegemist väga omapärase esinemiskohaga, mis muudab kogu lavastuse eriliseks," arvas Raab.

Vaatamiseks-kuulamiseks peab varuma terve õhtu. "Parsifal" on pikk, kahe vaheajaga ooper. Ometi on see nii sisulises kui ka muusikalises mõttes nii haarav, et tühimust seal tekkida ei saa. "Teadvusta endale, et ooper on pikk, kuid tule kohale ja lase end toimival kaasa viia. Piisab sisu kokkuvõtte lugemisest, et olla võimeline kogema ooperi erinevaid tasandeid," väitis Raab.

"Parsifal" tuleb Eestis ettekandele esimest korda. Wagneri ooperitest on Estonias varem kavas olnud "Lendav hollandlane", "Lohengrin", "Tannhäuser" ning "Tristan ja Isolde". "Parsifal" etendub Noblessneri valukojas vaid neli korda.